

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.02-11/2380

02/05/2008

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.02.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1956-3672 sayılı yazı.

Adana Milletvekili Sayın Prof. Dr. Nevin Gaye ERBATUR'un, "Erasmus Avrupa öğrenci değişim programında yaşanan sorunlara ilişkin" İlgi yazı eki 7/1956 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1-2-3. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığından alınan bilgiye göre; Merkez Başkanlığı tarafından "AB Eğitim ve Gençlik Programları"nın uygulanmasında kullanılan kuralların tamamı programlara üye olan 27 Avrupa üyesi, 3 EFTA ülkesi ve Türkiye'de bütün boyutlarıyla aynı prensiplerle ve sürelerde uygulanmaktadır.

Uluslar arası iş birliğine dayalı olan programların yürütülmesi, 31 ülke ulusal ajansları ve Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğünün ortak ve uyumlu bir şekilde çalışmasına bağlı bulunmaktadır. Programların uygulayıcılarından birisi olan Türkiye programlara tam katılım sağlayan ülkelerden birisidir ve Avrupa Komisyonu'nun ilgili biriminin ve ulusal ajansların temsil edildiği bütün toplantılara en üst seviyede katılım sağlamaktadır. Programların yürütülmesi ve yapılan işlemlerin uygunluğunun kontrolü bakımından hem Türkiye Cumhuriyeti Devletine ve hem de Avrupa Komisyonu'na karşı sorumlu bulunan Merkez Başkanlığının tüm iş ve işlemleri hem Devletimizin ve hem de Komisyon'un denetim organları tarafından düzenli olarak ve sıklıkla denetlenmektedir.

Merkez Başkanlığı diğer tüm ulusal ajanslar gibi bir sonraki yıl yapılacak tüm faaliyetler ile yaklaşık potansiyeli ve fiili gerçekleştirmeleri düzenli olarak Komisyon'un ilgili mercilerine ve AB Eğitim ve Gençlik Programları Yönlendirme ve İzleme Komitesi'ne bildirmektedir. Bir sonraki yılın planlanması da bu çerçevede hem Komisyon ve hem de diğer ulusal ajanslar tarafından bilinmektedir.

Öte yandan Türkiye'nin de diğer tüm ülkeler gibi Eğitim ve Gençlik Programları için 2007-2013 yıllarını kapsayan 7 yıllık dönem için ne kadar pay alacağı şimdiden bellidir. 2006 yılında yürütülen müzakereler çerçevesinde Türkiye'nin Erasmus Programı'nın da aralarında bulunduğu tüm programlar için ayrılan toplam bütçe 559 milyon avrodur. Söz konusu 7 yıllık dönem planlanırken bir yandan 2004-2006 yılları arasında elde edilen tecrübelerle dayanılmış öte yandan ise tüm programlarda artan talebi karşılayacak şekilde Türkiye'nin bütçesinin % 70'i aşacak şekilde artırılması yapılan müzakereler sonucunda karara bağlanmıştır.

Bu sebeple Türkiye'nin ve dolayısıyla Merkez Başkanlığının önümüzdeki 7 yıl boyunca her yıl ne kadarlık bir ödeneye sahip olduğu bugünden bilinmektedir. Erasmus Programı özelinde ise potansiyel ve talepteki artış bir arada değerlendirilmiş ve programın ödeneği iki kat artırılmıştır. Buna göre 2006-2007 akademik yılında 11,4 milyon avro olan Erasmus öğrenci hareketliliği için ayrılan toplam ödenek, 2007 yılında 23,2 milyon avroya çıkarılmıştır. Merkez Başkanlığı her yıl kendisine tahsis edilen ödeneklerin % 100'ünü yararlanıcı kurum ve kuruluşlara tahsis etmektedir. Bu sebeplerle, Merkez Başkanlığının kaynakları planlı dağıtmaması gibi bir

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.02-11/

/ /2008

Konu : Soru Önergesi

durum söz konusu değildir. 2007-2008 akademik yılına ilişkin hibe dağıtım sonuçları 03.07.2007 tarihinde ilan edilmiş olup programın yararlanıcısı olan tüm yükseköğretim kurumları bu hususla ilgili bilgilendirilmişlerdir.

2007-2008 yılında Erasmus Programı'ndan yararlanan ve yararlanmakta olan öğrencilerin sayısının fiilen 6.000'i geçmesi beklenmektedir. 2007-2008 akademik yılında yaklaşık 10.000 olarak ifade edilen öğrenci sayısı aslında ikili anlaşmalarla doğan toplam potansiyeli ifade etmektedir. Merkez Başkanlığı için söz konusu veriler her bir eğitim kurumunun alacağı hibe miktarlarının hesaplanmasında kullanılan formülde yer alan bir değişken niteliğindedir. Hibelerini alan yükseköğretim kurumları bu hibe ile kaç öğrencinin yararlanabileceğini, öğrencilerin kalış sürelerinin ne kadar olabileceğini, ikinci döneme uzatma imkânı tanınıp tanınmayacağı gibi hususlara kendileri karar vermektedirler. Bu sebeple Erasmus Programı'ndan yararlanmak üzere yükseköğretim kurumlarına başvuruda bulunan öğrenciler, bağlı bulundukları kurum tarafından seçilmekte olup durumları kesinleşene kadar ancak birer potansiyel yararlanıcı konumundadırlar.

a) Erasmus Programı'ndan yararlanacak bireysel yararlanıcıların kimler olacağı bağlı oldukları yükseköğretim kurumu tarafından Avrupa Komisyonunun belirlediği kurallar çerçevesinde ve AB Eğitim ve Gençlik Programları Yönlendirme ve İzleme Komitesi'nin belirlediği seçim kriterleri, ulusal öncelikler ve ihtiyaçlara göre belirlenmektedir. Bu çerçevede Merkez Başkanlığına bireysel Erasmus başvurusu mümkün olmadığı gibi, Merkez Başkanlığı hesaplarından bireysel yararlanıcıların hesaplarına hibe aktarımı da söz konusu değildir. Merkez Başkanlığı, yararlanıcısı konumundaki yükseköğretim kurumlarının programı ve işlemleri doğru uygulayıp uygulamadıklarını kontrol etmektedir. Yukarıda da izah edilen çerçevede 2008-2009 akademik yılı için de objektif kriterler belirlenmiştir. Örneğin öğrencilerin başvurularının % 50 oranında not ortalaması ve % 50 oranında yabancı dil puanı dikkate alınarak değerlendirilecek olması bu kurallardan birisidir. Kuralların tamamı yükseköğretim kurumları ile imzalanan sözleşmelerde ve her yıl yeniden yayınlanan "Erasmus Programı Uygulama El Kitabı"nda ayrıntılı olarak ifade edilmektedir.

b) Erasmus Programı'nın nasıl uygulanacağına ilişkin Avrupa Komisyonu kuralları çok net ve açık bir şekilde belirlenmiş olup programlara üye hiç bir ülkenin ya da programların yararlanıcısı konumunda olan hiçbir eğitim kurumunun bu kuralları esnetme ya da farklı uygulama yetkisi bulunmamaktadır. Bu durumun tek istisnası durumunda olan ulusal öncelikler ve seçim kriterleri de her yıl yeniden belirlenmekte ve ilan edilmektedir. Bu kurallar çerçevesinde ulusal ajansların başvuruda bulunabilecek öğrenci sayılarını belirlemeleri ya da sınırlandırmaları şeklinde bir prosedür bulunmamaktadır.

Yükseköğretim kurumları Avrupalı eşitleri ile yaptıkları veya yapmayı planladıkları ikili hareketlilik anlaşmalarını da hesaba katarak, henüz öğrenci seçimi yapmadan önce, Merkez Başkanlığına hareketlilik faaliyetinden yararlanacak tahmini öğrenci ve personel sayısını bildirmektedirler. Nitekim 2007 yılı için ortaya konulan ve 10.000'e yaklaşan hareketlilik sayısı, üniversitelerin ilk taleplerinden oluşmaktadır. Her yıl çıkılan teklif çağrıları ile bu tahmini talepler Merkez Başkanlığına iletilmektedir. Merkez Başkanlığı talepleri aldıktan sonra her bir kurumun bir önceki yıldaki Erasmus hareketlilik performansına göre kendilerine verilecek hibe

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.02-11/

/ /2008

Konu : Soru Önergesi

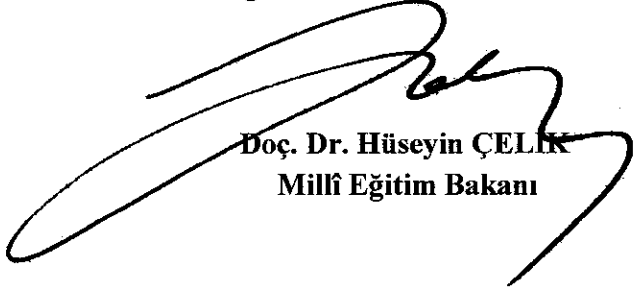
miktarını hesaplamaktadır. Bu hesaplamanın ardından söz konusu akademik yıl için Merkez Başkanlığı bünyesinde mevcut olan Erasmus ödeneğinin tamamının, toplam talebi karşılama oranı belirlenmekte (2007 yılı için % 61) ve kaynakların adil dağıtılması için tüm üniversitelerin toplam talepleri üzerinden söz konusu miktar kadar kesinti yapılarak her bir yükseköğretim kurumunun yaklaşık olarak ne kadar hibe alacakları belirlenmektedir. Hibelerin % 80'lik kısmı ön ödeme şeklinde akademik yıl başlamadan önce kurumlara aktarılmaktadır.

Kaynakların dağıtılmasına ilişkin bu işlemler devam ederken, yükseköğretim kurumları bir yandan da kendi bünyelerinde Erasmus hareketlilikleri için ilana çıkmakta ve önceki akademik yılda AB Eğitim ve Gençlik Programları Yönlendirme ve İzleme Komitesi tarafından alınan kararlardaki öncelik ve kurallara göre başvuranlar arasından seçim yapmaktadırlar.

c) Her yıl Merkez Başkanlığı bünyesindeki programlar arasında kullanılamayan ödenekler olması hâlinde, diğer programlara kaydırılarak ihtiyaç bulunan programlara ek kaynak sağlanılmasına çalışılmaktadır. Ancak potansiyel yararlanıcıların ve kurumlarımızın programları her geçen yıl daha iyi özümsemeleri sebebiyle kullanım oranları da her geçen yıl artmakta ve bu da tekrar kullanıma sokulacak miktarı göreceli olarak azaltmaktadır. Merkez Başkanlığının 2007-2013 yılları arasındaki bütçesi 2006 yılı içerisinde Türkiye ve Avrupa Komisyonu arasında imzalanan anlaşma ile önceden belirlenmiştir.

Kısaca, Merkez Başkanlığının uygulamakta olduğu programlar tamamen şeffaf ilkelere ve süreçlere dayandığından, soru önergesine konu edilen hususta Merkez Başkanlığının herhangi bir kusuru bulunmadığı gibi, öğrencilerin bu Başkanlık tarafından mağdur edilmesi de söz konusu değildir.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa